

Työttömyysturvan yhdistelmävakuutuksen mallin valmistelu

1. Henkilöpiiriä koskeva ehdotus, eli keitä yhdistelmävakuutus koskisi? Kommenttinne yhdistelmävakuutuksen kattamasta henkilöpiiristä? Onko henkilöpiiri mielestänne määritelty oikein? Puuttuuko henkilöpiiristä mielestänne jokin ryhmä?

Yhdistelmävakuutusmallin henkilöpiiri on laaja, ja sen tavoitteena on vastata muuttuvan työelämän tarpeisiin tilanteissa, joissa henkilö työskentelee sekä palkansaajana että yrittäjänä. Vaikka malli huomioi monipuolisesti erilaisia työnteon muotoja, se ei riittävästi tunnista näennäisyrittäjyyttä eikä tuo esille siihen liittyviä ongelmia. Ilmiö mainitaan muistiossa vain ohimennen, ilman tarkempaa analyysiä.

Näennäisyrittäjyydessä on kyse erityisesti kevytyrittäjyyden väärinkäytöstä, jossa työsuhteinen työ naamioidaan yrittäjyydeksi. Tämän järjestelyn taustalla on työnantajan pyrkimys kiertää työlainsäädännön velvoitteita ja työnantajalle kuuluvia kustannuksia. Kevytyrittäjyyden väärinkäyttö tarkoittaa käytännössä työlainsäädännön mukaisten vähimmäistyoehdojen, kuten palkan ja työajan, rikkomista. Ilmiö on laajamittainen, ja valtaosassa tapauksia kyseessä on ulkomaalainen työntekijä. Näennäisyrittäjillä ei ole oikeutta työtapaturmakorvaukseen, sairauslomaan tai työperusteiseen sosiaaliturvaan. (ks. esim. Jenni Mustajärvi: Kevytyrittäjät ja työsuhteen tunnusmerkit)

Näennäisyrittäjyydessä henkilö toimii muodollisesti yrittäjänä, mutta tosiasiasa työskentelee työntekijän tavoin yhden tilaajan ohjauksessa ja tämän tarjoamilla välineillä. Hänellä ei ole mahdollisuutta määritellä omaa hinnoitteluaan tai hankkia muita asiakkaita. Näin henkilö jää vaille työntekijän suojaa, mutta ei myöskään saa yrittäjän vapauksia.

Tämä rakenteellinen epäkohta mahdollistaa työnantajavelvoitteiden kiertämisen ja siirtää työsuhteeseen kuuluvat riskit yksilön kannettavaksi. Se vääristää kilpailua ja heikentää työntekijöiden asemaa.

Yhdistelmävakuutus voi olla hyödyllinen niille, jotka aidosti yhdistävät yrittäjyyttä ja palkkatyötä. Näennäisyrittäjät jäävät kuitenkin edelleen väliinpuotoajiksi, koska malli perustuu oletukselle aidosta ja itsenäisestä yrittäjyydestä. Ilman selkeää ja ripeää työsuhteen tunnusmerkkien täsmentämistä työsopimuslaissa heidän asemansa jää epävarmaksi ja oikeutensa puutteelliseksi. He kokevat työmarkkina-asemansa olevan palkansaajan asema, eivätkä näin ollen edes tunnista toimivansa yrittäjinä.

PAM esittää, että yhdistelmävakuutusmallin valmistelussa huomioidaan erityisesti näennäisyrittäjien asema. On myös tärkeää pohtia ja selvittää, voiko yhdistelmävakuutusmalli jopa heikentää näiden ihmisten tilannetta entisestään ja kannustaa työnantajia naamioimaan työsuhteita kevytyrittäjyyden avulla.

2. Yhdistelmävakuutuksen työssäoloehdot koskeva ehdotus. Kommenttinne yhdistelmävakuutuksen työssäoloehdosta?

PAM pitää tärkeänä, että yhdistelmävakuutuksen työssäoloehdon määrittelyssä huomioidaan paremmin yrittäjyyden erityisluonne eikä työssäoloehdot sidota suoraan palkansaajien työssäoloehdoton. Palkansaajien työssäoloehdon pituus on muuttunut vuosien mittaan, eikä sitä voida suoraan soveltaa yrittäjiin tai henkilöihin, joiden toimeentulo muodostuu sekä palkka- että yrittäjätuloista. Vaikka muistiossa ei suoraan ehdoteta tällaista sidonnaisuutta, PAM näkee riskin, että käytännössä kehitys voi edetä tähän suuntaan. Yhdistelmävakuutuksen työssäoloehdot ei siis tule sitoa palkansaajan työssäoloehdoton.

Muistiossa todetaan yrittäjien työssäoloehdon perustuvan samoille periaatteille kuin palkansaajien huomioiden kuitenkin yrittäjän toiminnan erityispiirteitä. Muistiossa kuitenkin ei ole riittävästi huomioitu yrittäjän toiminnan erityispiirteitä. Yrittäjyyteen liittyvät erityiset riskit ja epävarmuudet olisi tullut arvioida tarkemmin työssäoloehdon suunnittelussa. Työttömyysturvan tarkoituksena ei edelleenkään tule olla yritystoiminnan riskien kompensoiminen, kuten todettiin yrittäjien ansioturvatyöryhmän muistiossa vuonna 1994.

Lopuksi PAM korostaa, että vaikka yhdistelmävakuutus helpottaa niiden henkilöiden ansioturvaa, joiden tulot muodostuvat sekä palkka- että yrittäjätuloista, työttömyysturvan ensisijainen tarkoitus ei ole kompensoida yritystoiminnan riskejä tai matalaa tulotasoa. Yrittäjien ansioturvatyöryhmän vuoden 1994 muistiossa todettiin, että liian lyhyt työssäoloehdot voisi johtaa siihen, että yrittäjä liittyy työttömyyskassaan vasta siinä vaiheessa, kun yritystoiminnan päättyminen on jo nähtävissä. Tämän vuoksi työryhmä piti tärkeänä, että yrittäjän työssäoloehdot tulisi olla merkittävästi pidempi kuin palkansaajilla.

Työttömyysturvan tarkoituksena on turvata toimeentulo silloin, kun työmarkkina-asemassa tapahtuu odottamattomia muutoksia, eikä paikata yritystoiminnan epäonnistumisia tai tukea näennäisyrittäjyyden lisääntymistä, jossa työnantajavelvoitteita pyritään kiertämään. Tämä väärinkäsitys näyttää olevan yleinen, minkä vuoksi näkökulman esiin tuominen on tärkeää yhdistelmävakuutusta kehitettäessä.

3. Mitkä tulot kerryttäisivät vaadittua 930 euron kuukausikohtaista vähimmäistuloa? Kommenttinne yhdistelmävakuutuksessa huomioitavista tuloista?

Esitetty vähimmäistulo (930 €/kk) on yhdenmukainen työttömyysturvan ansio-osan kertymistä koskevien sääntöjen kanssa. Huolta kuitenkin herättävät yrittäjätoiminnan tulot, jotka eivät ylitä YEL-työtulorajaa, jolloin vakuutetun tulisi itse pystyä arvioimaan oman yrittäjätyöpanoksensa arvo. Tämä voi johtaa joko ylivakuuttamiseen tai alivakuuttamiseen. Tästä syystä olisi suositeltavaa kehittää ohjeistusta ja tukimekanismeja, jotka auttaisivat vakuutettuja määrittämään työpanoksensa arvo.

4. Yhdistelmävakuutukseen perustuvan ansiopäivärahan määrä ja jäsenmaksu. Kommenttinne yhdistelmävakuutukseen perustuvasta ansiopäivärahasta ja sen rahoituksesta?

PAM pitää tärkeänä, että työttömyysturvan rahoituksen ja päivärahan määräytymisen peruseriaatteen säilytetään ennallaan. On tärkeää, että palkkatuloihin perustuva ansio-osa rahoitetaan palkansaajien ja työnantajien työttömyysvakuutusmaksuilla sekä työttömyyskassan jäsenmaksulla, ja että vastaavasti yritystoiminnan tai oman työn tuloon perustuva ansio-osa rahoitetaan kokonaan työttömyyskassan jäsenmaksulla, kuten nykyisinkin.

Muistiossa ei kuitenkaan ole riittävästi analysoitu, sisältyykö yhdistelmävakuutusmalliin riski siitä, että vakuutettujen maksut tulevaisuudessa nousisivat. Myöskään ei ole analysoitu riittävästi, miten malli saattaisi vaikuttaa erityisesti yrittäjien jäsenmaksuihin. Työttömyysvakuutus perustuu riskien jakamiseen ja ennakoitavuuteen, joten on tärkeää arvioida tarkemmin, säilyykö rahoitusmalli vakaana ja oikeudenmukaisena eri tulomuotojen ja jäsenryhmien välillä.

5. Kysyntä yhdistelmävakuutukselle. Kuinka monen jäsenenne arvioitte olevan kiinnostunut yhdistelmävakuutuksesta?

PAM katsoo, että yhdistelmävakuutuksen kysyntä jää todennäköisesti vähäiseksi, koska vakuutuksen kohderyhmä koostuu pitkälti henkilöistä, jotka työskentelevät epätyypillisissä työmuodoissa, kuten alustataloudessa ja toimeksiantosuhteissa. Keskeinen haaste yhdistelmävakuutuksen toteuttamisessa on näennäisyrittäjyyden yleistymisen, erityisesti palvelualoilla. Näennäisyrittäjyys ei yleensä ole työntekijän vapaaehtoinen valinta, vaan seurausta tilanteesta, jossa työn teettävä pyrkii kustannussäästöihin siirtämällä työnantajavelvoitteet työntekijän kannettavaksi. Näin syntyy rakenne, jossa työntekijä kantaa yrittäjän vastuut ilman vastaavaa päätösvaltaa, taloudellista hyötyä tai tietoa omasta asemastaan.

Räikeimmillään näennäisyrittäjien ilmiö näkyy alustataloudessa, jonka tunnetuin esimerkki ovat ruokalähetit. Ruokalähetit tekevät työtä usein hyvin alhaisella korvauksella, ilman työsuhteen turvaa ja käytännössä ilman oikeusturvaa. Jos ruokalähetti esimerkiksi kaatuu polkupyörällä talviolosuhteissa, loukkaa itsensä ja rikkoo työvälineensä, hän jää täysin ilman suojaa ja turvaa. Tällaisessa asemassa oleva työntekijä ei välttämättä tunnista vakuuttamistarvettaan eikä osaa hakeutua työttömyysturvan piiriin yrittäjänä tai yhdistelmävakuutuksen kautta.

Alustatyötä tekevien joukossa maahanmuuttajataustaiset henkilöt ovat yliedustettuina, ja monilla myös oleskeluluvan tyyppi rajoittaa mahdollisuuksia päästä työttömyysturvan piiriin. Tämä vähentää entisestään yhdistelmävakuutuksen todellista houkuttelevuutta ja vaikuttavuutta. PAMin näkemyksen mukaan yhdistelmävakuutus ei siksi ole riittävän houkutteleva eikä toimiva ratkaisu palvelualojen monimuotoista työtä tekeville. Sen tarjoama turva ei vastaa työn epävarmuutta eikä työntekijöiden kokemuksia omasta työmarkkina-asemastaan. Lisäksi yhdistelmävakuutus saattaa jopa hämärtää työn ja yrittäjyyden rajoja entisestään, eikä se ratkaise työmarkkinoiden rakenteellisia epäkohtia ennen kuin työsuhteen tunnusmerkistöä selkeytetään lainsäädännöllä.

Yhdistelmävakuutusmalli vaikuttaa kokonaisuutena melko monimutkaiselta, ja sen toimeenpanoon ja hallinointiin liittyy merkittäviä haasteita sekä käytännön että järjestelmätasolla. Ei ole riittävästi arvioitu, ovatko mallin tuottamat hyödyt suhteessa sen vaatimiin resursseihin ja monimutkaisuuteen perusteltuja. Erityisesti PAMin edustamilla aloilla ansioturvan osuus jää usein matalaksi, jolloin ansio-osan todellinen hyöty voi muodostua jäsenille vähäiseksi. Tällöin hyötyjen ja kustannusten tarkempi analyysi on perusteltua, koska monet jäsenet saavat rinnakkaisia etuuksia, kuten asumistukea ja mahdollisesti toimeentulotukea. Tämä voi käytännössä johtaa tilanteeseen, jossa yhdistelmävakuutuksesta saatavat lisäedut vähentävät muita sosiaalisia etuuksia, jolloin järjestelmän todellinen nettohyöty jää rajalliseksi. Lisäksi, mikäli työnantajien vakuutusmaksut ovat korkeammat kuin palkansaajien, voi tämä entisestään vähentää järjestelmään liittymisen houkuttelevuutta ja vetovoimaisuutta.

6. Yhdistelmävakuutukseen perustuvan työttömyyspäivärahan työvoimapoliittiset edellytykset. Kommenttinne yhdistelmävakuutukseen perustuvan työttömyyspäivärahan työvoimapoliittisista edellytyksistä?

PAM korostaa, että työvoimapoliittinen arviointi on keskeisessä asemassa työttömyysturvan myöntämisessä.

Siihen liittyvät epäselvyydet voivat merkittävästi vaarantaa yhdistelmävakuutusmallille asetettujen tavoitteiden saavuttamisen. On ongelmallista, että yhdistelmävakuutuksen mallia kehitetään tilanteessa, jossa ei ole esitetty selkeitä linjauksia siitä, miten työvoimaviranomaiset määrittelevät ja arvioivat yhdistelmävakuutuksen myötä yrittäjyyden pää- tai sivutoimisuutta. Tämä arviointi on ratkaiseva tekijä työnhakijan aseman määrittelyssä ja siten oikeudessa työttömyysturvaan.

Vaikka työ- ja elinkeinoministeriö on ilmoittanut päivittäneensä ohjeistusta, pelkkä ohjeiden tarkentaminen ei riitä varmistamaan yhdenmukaista ja oikeudenmukaista tulkintaa käytännön päätöksenteossa. Nykyisessä arviointikäytännössä on havaittu tilanteita, joissa työnhakijoita on jäänyt työttömyysturvan ulkopuolelle, vaikka yrittäjätulot muodostavat vain osan kokonaisansioista. Esimerkiksi henkilö, jonka yrittäjätulot ylittävät palkkatulot, voidaan nykyisen tulkintakäytännön perusteella määritellä päätoimiseksi yrittäjäksi – mikä voi johtaa työttömyysetuuden epäämiseen, ellei yritystoimintaa ole kokonaan lopetettu. Tämä ei ole linjassa yhdistelmävakuutusmallin taustalla olevan logiikan kanssa.

PAMin näkemyksen mukaan työvoimapolitiittiset arviointiperusteet ovat kriittinen osa työttömyysvakuutusjärjestelmän toimivuutta. Ne määrittävät jo lähtökohtaisesti, kenellä on oikeus työttömyysturvaan. Mikäli arviointikäytännöt koetaan epäselviksi tai epäoikeudenmukaisiksi, tämä heikentää koko työttömyysvakuutuksen uskottavuutta ja houkuttelevuutta kohderyhmän keskuudessa.

Yhdistelmävakuutuksen mahdollinen käyttöönotto edellyttääkin poliittisia ratkaisuja, joissa pureudutaan työvoimapolitiittisiin tulkintaongelmiin nykyistä syvällisemmin. Esimerkiksi tilanteet, joissa vähäinkin ammattitaidon ylläpitämiseen tähtäävä toiminta tulkitaan päätoimiseksi yrittäjyydeksi tai joissa henkilön työmarkkina-asema katsotaan muuttuneen takautuvasti jopa vuoden ajalta, voivat johtaa kohtuuttomiin etuuden menettämiin ja takaisinperintöihin. Tällaiset käytännöt aiheuttavat epävarmuutta yksilöille ja heikentävät luottamusta koko järjestelmän oikeudenmukaisuuteen.

Yhdistelmävakuutusmallin onnistunut toteutus edellyttää ennakoitavia, johdonmukaisia ja läpinäkyviä työvoimapolitiittisia linjauksia. Ilman niitä vaarana on, että mallin käytännön toteutus jää irralliseksi suhteessa sen tavoitteisiin.

7. Työttömyyskassan jäsenyys ja jäsenmaksu. Kommenttinne työttömyyskassan jäsenyydestä ja jäsenmaksusta?

PAM kannattaa esitystä siitä, että yhdistelmävakuutuksen tarjoaminen olisi työttömyyskassoille vapaaehtoinen lisäpalvelu, sillä kaikki kassat eivät välttämättä pysty tarjoamaan sitä edes teoriassa.

Yhdistelmävakuutuksen käyttöönotto yrittäjätulojen osalta merkitsisi palkansaajien työttömyyskassoille merkittävää muutosta kassan rahoituksen ja riskienhallinnan kannalta. Yhdistelmävakuutusta tarjoavien kassojen on ylläpidettävä erillistä tasoitusrahastoa yrittäjätuloihin perustuvaa vakuutusta varten, mikä lisää kassojen hallinnollista taakkaa ja maksuvalmiuden varmistamiseen liittyviä vaatimuksia. Toisin kuin palkansaajien työttömyyskassoille asetettu yhden–neljän vuoden tasoitusrahastovaatimus, yrittäjäkassoilta edellytetään suurempaa, vähintään kahden ja puolen vuoden sekä enintään seitsemän vuoden etuusmenoja vastaavaa rahastoa. Tämä tarkoittaa merkittävästi korkeampia varautumisvaatimuksia.

Mikäli palkansaajien työttömyyskassa ottaa yhdistelmävakuutuksen käyttöön yrittäjätulojen osalta, sen on kerättävä erillinen tasoitusrahasto yrittäjätuloihin perustuvan vakuutuksen rahoituksen turvaamiseksi. Tämä voi vaikuttaa jäsenmaksujen tasoon ja kassan taloudelliseen liikkumavaraan sekä aiheuttaa haasteita erityisesti alkuvaiheessa, kun vakuutusjärjestelmän riskit ja kassavirrat eivät ole vielä vakiintuneet.

PAM katsoo, ettei ole realistista olettaa, että palkansaajien työttömyyskassat pystyisivät ottamaan yhdistelmävakuutuksen käyttöön yrittäjätulojen osalta. Jopa suuret kassat tarvitsevat merkittävää alkurahoitusta, mutta on epäselvää, mistä tällaiset varat saataisiin, mikäli valtio ei tue järjestelmän käynnistämistä taloudellisesti.

8. Erityisesti Työllisyysrahastolle. Kommenttinne ehdotuksen vaikutuksista Työllisyysrahastoon ja sen toimintaan?

Ei lausuttavaa.

9. Erityisesti työttömyyskassoille ja Kelalle.

Ei lausuttavaa.

10. Yhdistelmävakuutuksen mallin vaikutusarvioita koskevat arviot

Selvityksessä on arvioitu yhdistelmävakuutuksen vakuutuspiiriä, haitallista valikoitumista, kustannuksia ja työllisyysvaikutuksia erilaisten mallinnusten avulla. Selvityksessä ei kuitenkaan ole riittävästi huomioitu palkansaajien työttömyyskassojen näkökulmaa eikä yhdistelmävakuutukseen liittyviä merkittäviä haitallisia haasteita. Myöskään mallin vaikutuksia kevytyrittäjyyden väärinkäyttöön ei ole tarkasteltu ollenkaan.

PAM korostaa, että vaikutusarvioinnista puuttuu erityisesti yhdistelmävakuutuksen toimeenpanoon liittyvien hallinnollisten haasteiden sekä alkuvaiheen rahoitustarpeiden arviointi yrittäjätulojen osalta. Palkansaajien työttömyyskassat eivät voi tarjota yhdistelmävakuutusta ilman riittävää alkupääoma. Vaikka selvityksessä on keskitytty vakuutuspiirin koon ja vakuutuksen maksuhalukkuuden arviointiin, siinä ei riittävästi huomioida yhdistelmävakuutuksen pitkäaikaisia vaikutuksia työttömyyskassojen hallinnolliseen työhön ja jäsenmaksujen kehitykseen.

11. Yhdistelmävakuutusta koskeva kokonaisarviointi

Yhdistelmävakuutus on merkittävä ja pitkään odotettu uudistus, jonka toteuttamisessa on kuitenkin vielä epäselvyyksiä ja merkittäviä haasteita. Yhdistelmävakuutus voisi aidosti hyödyttää niitä henkilöitä, jotka omasta tahdostaan työskentelevät samanaikaisesti sekä yrittäjinä että palkansaajina. Edellä mainitusti malli ei kuitenkaan riittävästi huomioi henkilöitä, joiden yrittäjyys ei perustu omaan valintaan vaan työnantajan pyrkimykseen ulkoistaa vastuitaan esimerkiksi alustatyön tai kevytyrittäjyyden avulla. PAM pitää tärkeänä, että mallia kehitetään edelleen niin, ettei se heikennä entisestään alustataloudessa työskentelevien tai näennäisyrittäjien jo valmiiksi haavoittuvaa asemaa. Lisäksi on hyvä vielä enemmän korostaa, että työttömyysvakuutuksen tarkoitus ei ole paikata yrittäjyyteen liittyviä riskejä tai toimeentulo-ongelmia eikä näin ollen korjata työmarkkinoihin liittyviä rakenteellisia epäkohtia.

Yhdistelmävakuutusmallin ensisijaisena tavoitteena näyttää olevan ratkaisu niille henkilöille, jotka eivät nykyisillä palkansaajan tai yrittäjän työssäoloehdoilla täytä ansioturvan edellytyksiä. Mikäli tämä todella on mallin keskeinen tarkoitus, kyseessä on määrällisesti varsin rajattu kohderyhmä. Arviolaskelmien mukaan tämä todellinen ja kriittinen kohderyhmä kattaa ainoastaan noin 5 800 henkilöä eli alle kuusi prosenttia koko noin 95 000 henkilön suuruisesta potentiaalisesta vakuutuspiiristä.

Tämä herättää kysymyksen mallin tarkoituksenmukaisuudesta suhteessa sen hallinnolliseen laajuuteen ja kustannuksiin. Tulonjakamaa tarkasteltaessa on lisäksi havaittavissa, että yhdistelmävakuutus näyttäisi käytännössä parantavan suhteellisesti enemmän niiden asemaa, joilla on korkeammat palkka- ja/tai yrittäjätulot – eli henkilöiden, jotka jo nykyisillä säännöillä usein täyttävät palkansaajien tai yrittäjien työssäoloehdon. Sen sijaan pienituloisten, jotka muodostavat mallin kriittisimmän kohderyhmän, taloudellinen asema ei todennäköisesti parane merkittävästi. Tämä johtuu osaltaan siitä, että pienistä tuloista johtuen ansio-osa jää vaatimattomaksi. Lisäksi moni pienituloisen voi jo nykyisin olla oikeutettu muihin sosiaaliturvaetuksiin, kuten asumistukeen tai toimeentulotukeen, mikä vaimentaa yhdistelmävakuutuksen lisähyödyn merkitystä. Myös verotuksellinen kokonaisvaikutus kaventaa lisäpäivärahan todellista nettohyötyä. Vaikka muistiossa arvioidaan yhdistelmävakuutuksen parantavan etuutta 7–12 eurolla päivässä, todellinen nettotulonlisä jää monessa tapauksessa tätä pienemmäksi. Näin ollen on perusteltua tarkastella kriittisesti, kohdistuuko mallin konkreettinen hyöty ensisijaisesti siihen ryhmään, jonka asemaa sillä on tarkoitus parantaa, vai parannetaanko mallilla suhteettomasti niiden henkilöiden sosiaaliturva-asemaa, jotka ovat jo nykyjärjestelmässä kohtuullisen hyvin turvattuina.

12. Mitä seikkoja mahdollisessa jatkovalmistelussa tulisi vielä ottaa huomioon?

Jatkovalmistelussa näennäisyrittäjyyden vaikutukset tulee selvittää perusteellisesti, sillä yhdistelmävakuutus voi entisestään hämärtää työn ja yrittäjyyden rajapintaa.

PAM katsoo, että yhdistelmävakuutusmallin toteuttamista olisi syytä lykätä siihen saakka, kunnes alustatyödirektiivi on pantu täytäntöön kansallisesti. Alustatyödirektiivin täytäntöönpanon yhteydessä on odotettavissa nykyistä selkeämpi määrittely alustatyötä tekevien ammatillisesta asemasta, jolloin voidaan tarkemmin arvioida heidän sijoittumistaan joko työntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan asemaan. Tätä määrittelyä koskevaa kansallista valmistelua varten työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut kolmikantaisen työryhmän, jonka toimikausi päättyy joulukuussa 2025.

Yhdistelmävakuutuksen jatkovalmistelussa on perusteltua ottaa huomioon tämän työryhmän johtopäätökset ja suositukset, jotta lopullinen malli vastaisi mahdollisimman hyvin työmarkkinoiden todellisia tarpeita ja vähentäisi nykyiseen järjestelmään liittyviä epävarmuuksia.

Helsingissä, 25. maaliskuuta 2025

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry

Annika Rönni-Sällinen
puheenjohtaja

Lisätietoja:
Egezona Klllokoqi-Bublaku
sosiaalipoliittinen asiantuntija
puh. 0404133759
egezona.klllokoqi@pam.fi